

HARMAAHYLKEEN METSÄSTYKSEN KEHITTÄMINEN SAARISTOMERELLÄ

L-S Kalatalouskeskus ry: n toimenpiteet vuonna 2018 hallin metsästyksen
tehostamiseksi Saaristomeren kalatalousryhmän alueella

TIIVISTELMÄ

Informaatiopaketti vuoden 2018
toimista hylkeiden kantojen
rajoittamiseksi

Kai Hinho

Projektipäällikkö

16.4.2018

Sisällys

1. Tausta	2
2. Tavoitteet	3
3. Onnistuneen metsästyksen edellytykset	3
4. Metsästyksenjohtaja	4
5. Näytteenottopalkkio	4
6. Saalis	5
7. Tiedottaminen	5

16.4.2018

AIKA RYHTYÄ TOIMEEN

1. Tausta

Saaristomeren alueella on vakava hyljeongelma. Suomen Luonnonvarakeskuksen mukaan useampi kuin kolmannes kalastajista oli kärsinyt hylkeiden aiheuttamista vahingoista vuonna 2015. Hylkeet aiheuttavat haittaa myös kalankasvatukselle. Hylkeiden aiheuttama saalismenetyt kalastajille vuonna 2015 oli arviolta 453 000 euroa ja kalankasvatukselle 976 000 euroa. Valtaosa keväällä 2016 lasketuista hylkeistä tavattiin lounaissaaristossa.

Hyljeongelman ratkaisemiseksi löytyisi metsästäjiltä halukkuutta metsästä, mutta sopivista metsästysalueista ja osin tietotaidostakin on pulaa. Keskustelukanava metsästäjien, kalastajien ja vedenomistajien väliltä puuttuu, eivätkä tarpeetkaan aina vaikuta kohtaavan. Osin tähän on syynä se, että osa vedenomistajista ei näytä vielä tiedostaneen hyljeongelman vaikutusta omien kalavesiensä tuottoon ja arvoon. Suomen hyljeikiintiöstä jää vuosittain käyttämättä valtaosa. Esimerkiksi riistakaudelle 2015–2016 Lounais-Suomeen myönnetystä 273 harmaahylkeen kiintiöstä käytettiin vain 52.

Näistä lähtökohdista käynnistettiin L-S Kalatalouskeskuksessa valmistelu hankkeesta hylkeiden metsästyksen tehostamiseksi syksyllä 2017. Nyt maaliskuun lopussa 2018 lupa hankkeen käynnistämiseen vihdoon saatiin Saaristomeren kalatalousryhmältä. Valitettavasti hylkeenmetsästyskausi käynnistyi jo 16.4. ja parhaat olosuhteet etenkin avomeripyynnin osalta ovat heti kauden alussa, valitettavasti kevätpyyntiin hanke ei ehtinyt mukaan.

Tästä syystä lähestymme nyt aiheen puitteissa toimijoita alueella jotta löytäisimme pikaisesti 5-10 metsästysaluetta, joissa pyritään maksimoimaan hylkeiden kaatomäärät. Tänä vuonna keskitytään hankesuunnitelman mukaisesti ongelmaluille sekä alueille, joissa metsästyksen organisointi onnistuu helpoimmin ja nopeimmin. Toki mukaan ovat tervetulleita kaikki joilta löytyy intoa ja halua järjestää tehostettua hylkeenpyyntiä alueellaan!

Hankkeen rahoittaa Saaristomeren kalatalousryhmä.

Ystävällisin terveisin,
Kai Hinnon
projektipäällikkö

kai.hinno@silakka.info
p. 040 8444 236

16.4.2018

2. Tavoitteet

Ilmoitetut saalismäärät saaristomerellä ovat viime vuosina olleet noin 50 hallin luokkaa. Tälle vuodelle on asetettu kunnianhimoinen tavoite nostaa kaatomääriä n. 50%, eli tavoittelemme 75 kaatoa tässä pilottiprojektissa. Kaatomäärän tuntevan kasvun lisäksi tarkoitus on kerätä tietoa mahdollisemman laajemman hankkeen käynnistämistä varten.

Oleellinen osa on verkostojen luominen kaikkien asianosaisten kesken, eli vedenomistajien, metsästäjien, hyljeongelmista kärsivien kalastajien ja kalanviljelijöiden sekä paikallisten palveluntarjoajien kesken. Yhtenä projektin lopputuloksena syntyy myös dokumentoitu malli, jota voidaan jakaa tarvittaessa muille aiheesta kiinnostuneille.

Onnistuessaan hanke luo mahdollisuuden innokkaille metsästäjille tutustua tähän vaativaan metsästyksen muotoon, sekä lisää paikallisen palvelutarjonnan kysyntää opastus-, kuljetus-, majoitus- ja ohjelmapalveluiden osalta.

3. Onnistuneen metsästyksen edellytykset

Kun kyse on valtaosin yksityisistä vesialueista ja paikallisista metsästysoikeuden haltijoista, lienee tarkoituksenmukaisinta järjestää vierasmetsästäjille mahdollisuus metsästyksen vahvassa paikallisessa ohjauksessa.

Metsästyksen järjestäminen vaatii muutoinkin riistaeläimen käyttäytymisen tuntemista ja paikallisia resursseja useastakin syystä:

- I. Turvallisuus
 - a. Ampumasuunnat, ennen kaikkea sellaiset joihin ei tule ampua missään olosuhteissa
 - b. Liikkuminen ja passipaikat, joissa keliolosuhteet huomioiden myös metsästäjien turvallisuus on taattu
- II. Paikallistuntemus
 - a. Missä tarkalleen mihinkin vuodenaikaan on parhaat edellytykset onnistuneelle metsästykselle
 - b. Paikallisen asujaimiston ja olosuhteiden huomiointi metsästyksessä, on erittäin tärkeää etenkin näin pilottivaiheessa aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa kenellekään muulle asianomistajalle
 - c. Jotta riista saadaan mahdollisimman tehokkaasti talteen, tulee ampumasektoreissa huomioida myös pohjan muodot
- III. Riistan käyttäytyminen
 - a. Riistan esiintyminen ja havainnot alueella; minne metsästys on syytä suunnata kulloisenakin ajankohtana

16.4.2018

4. Metsästyksenjohtaja

Edellä mainituista painavista syistä metsästys organisoidaan soveltuvin osin kuten hirvieläinten metsästyksestä on säädetty ja ohjeistettu:

<https://riista.fi/metsastys/ohjeita-metsastajalle/hirvielainten-metsastyksenjohtajan-ohjeet/>

Tämä edellyttää siis jokaisessa metsästystapahtumassa nimetyn metsästyksenjohtajan osallistumista jahtiin. Metsästyksenjohtaja vastaa myös metsästyksen laillisuudesta, eli siitä että metsästysoikeus kyseisellä alueella on kunnossa.

L-S Kalatalouskeskus ry kerää tiedot kaikista alueen metsästyksenjohtajista seurantaa ja palkkioiden maksatusta varten. Vierasmetsästäjiä palvelevista metsästyksenjohtajista L-S Kalatalouskeskus julkaisee tiedot internet-sivuillaan, jonne luodaan infisivut halukkaita vierasmetsästäjiä palvelemaan.

Metsästyksenjohtaja toimii myös kontaktipisteenä halukkaiden metsästäjien sekä paikallisten palveluntarjoajien välillä, ja voi toki itsekin tarjota erilaisia palveluja metsästäjille. Näistä palveluista sopivat metsästysseurueet ja palveluntarjoajat keskenään tässä pilottiprojektissa, hankkeen mahdollisesti laajetessa on tarpeen perustaa sähköinen kauppapaikka kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen varmistamiseksi.

5. Näytteenottopalkkio

Metsästyksenjohtajana toimiminen perustuu vapaaehtoisuuteen, ja koska toiminnasta aiheutuu menetetyt vapaa-ajan lisäksi kustannuksia, mahdollinen näytteenottopalkkio osaltaan kattaa niitä. Metsästyksenjohtaja on tämän hankkeen puiteissa oikeutettu ensisijaisesti hakemaan näytteenottopalkkiota kaadetusta eläimestä.

Luonnonvarakeskus maksaa Suomessa ensimmäisistä 200 hylkeestä 75 € palkkion kun heille toimitetaan asianmukainen näyte eläimestä. Lisäksi L-S kalatalouskeskus ry maksaa 100 € palkkion alueellaan kaadetuista ensimmäisistä 75 hallista. Parhaimmillaan metsästyksenjohtaja saa siis 175 € palkkion eräksi saadusta harmaahylkeestä.

Palkkio edellyttää Luonnonvarakeskuksen hyväksymää näytettä kaadetusta eläimestä. Näytteenoton ohjeistus:

https://www.luke.fi/wp-content/uploads/2018/03/Nayteohje_Kalenterivuosi-2018.pdf

Kun kaataja ilmoittaa saaliista sähköpostitse Luonnonvarakeskukselle, tulee sama viesti lähettää myös osoitteeseen: outi.kaski-laakso@silakka.info maksatusta varten.

16.4.2018

6. Saalis

Saalis kuuluu lähtökohtaisesti ampujalle. Ampuja on myös velvollinen ilmoittamaan hallisaaliista Suomen riistakeskukselle. Helpoimmin tätä tapahtuu Omariista-palvelun avulla heti kaatopaikalla. Ampuja vastaa myös saaliin asiallisesta käsittelystä mahdollisen näytteenoton jälkeen. Jos metsästyksenjohtaja ei toimita näytteitä Lukeen, voi ampuja tehdä sen ja on näin oikeutettu em. palkkioihin.

Jos saalis halutaan lahjoittaa yleishyödylliseen tarkoitukseen, vastaa ampuja sen asianmukaisesta toimittamisesta L-S Kalatalouskeskuksesta saataville jälkikäsittelijöille.

7. Tiedottaminen

Tämä tiedote jaetaan hankkeen käynnistyessä L-S Kalatalouskeskuksen ja Åbolands Fiskarförbundin toimesta alueidensa toimijoille. Hankkeen aikana toimitetaan myös väliaikaisinfoa aktiivisista tapahtumista hankkeen puitteissa.

Kun riittävä osallistuminen ja metsästysalueet yhteystietoineen ovat tiedossa, hankkeesta perustetaan erillinen info L-S Kalatalouskeskuksen internet-sivustolle palvelemaan julkista tiedottamista ja halukkaita vierasmetsästäjiä. Lisäksi hankkeelle haetaan laajempaa julkisuutta metsästysaiheisen lehdistön kautta, ja pyritään järjestämään lehdistölle kutsujahti soveliaille alueille.